

Ocena zasobów pomocy społecznej
GMINY MIASTO LUBARTÓW ZA 2017 ROK

Autorzy:
MIEJSKI OŚRODEK POMOCY
SPOŁECZNEJ
W LUBARTOWIE

1	Wprowadzenie	3
2	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	3
3	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	6
3.1	GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR	15
4	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	18
5	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	20
6	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	25
6.1	Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej	26
6.2	Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej	27
7	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	27
8	Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	29
9	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	30
10	Wskaźniki oceny zasobów pomocy społecznej	31
10.1	KADRA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH	31
10.2	KOSZTY	34
10.3	OSOBY I RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY I WSPARCIA	34
10.4	POWODY PRYZNANIA POMOCY	35
10.5	POMOC W FORMIE ŚWIADCZEŃ	36
10.6	POMOC W FORMIE USŁUG	37
10.7	POMOC INSTYTUCJONALNA	38
10.8	ODMOWY POMOCY I WSPARCIA (tylko w zakresie zagadnień związanych z pomocą społeczną)	38
10.9	BUDŻET POLITYKI SPOŁECZNEJ	39
11	Wnioski końcowe	42

1. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 16 a ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 z późn. zm.) gminy, powiaty oraz samorząd województwa mają obowiązek przygotowania oceny zasobów pomocy społecznej. Organy wykonawcze jednostek samorządu terytorialnego przedstawiają co roku, w terminie do dnia 30 kwietnia odpowiednio radom gmin, radom powiatów, a do dnia 30 czerwca sejmikom województw właściwych jednostek samorządu terytorialnego, ocenę zasobów pomocy społecznej.

W bieżącym roku ocena zasobów pomocy społecznej dla Gminy Miasto Lubartów przygotowana została przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubartowie w oparciu o narzędzie opublikowane w wersji elektronicznej w Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS). Dokument ten zawiera szczegółowe informacje dotyczące gminnych zasobów, w tym infrastruktury, kadry, organizacji pozarządowych i nakładów finansowych ponoszonych na pomoc społeczną. Wskazuje również osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz rozkład ilościowy.

Zakres wymaganych do uzupełnienia informacji za 2017 r. obejmuje w szczególności zadania realizowane przez MOPS i przeznaczone na ten cel środki finansowe, a także strukturę organizacyjną jednostki. W szerokim zakresie wskazuje na rodzaj lokalnych problemów społecznych - powodów ubiegania się o pomoc. Informacje dotyczące infrastruktury miasta obejmują liczbę placówek edukacyjnych, głównie żłobków i przedszkoli; mieszkań komunalnych i socjalnych, a także klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia określają rodzaj i typ organu prowadzącego daną instytucję. Dodatkowo, zamieszczone w części końcowej wskaźniki obrazują stan posiadanych zasobów pomocy społecznej przez miasto.

W celu uzupełnienia danych za 2017 r., zwrócono się do poszczególnych jednostek i wydziałów organizacyjnych Urzędu Miasta Lubartów o przekazanie własnych informacji w zakresie podejmowanych zadań zawodowych, powiązanych z pomocą społeczną. Jednocześnie wskazano na możliwość przedstawienia rekomendacji w opisie. Zawarte sugestie, potrzeby, ewentualne uwagi dotyczące gminnych zasobów pomocy społecznej, mogą być uwzględnione m.in. przy planowaniu budżetu, inwestycji, dodatkowej kadry itp. na kolejne lata, w zakresie szeroko rozumianej lokalnej polityki społecznej.

Dane przedstawione w prognozie na rok 2018 i lata kolejne, zawierają przewidywany plan realizacji zadań opisanych w ozps; część z nich zasilona jest danymi na poziomie roku ubiegłego.

2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

Informacje o sytuacji demograficznej i społecznej przygotowano w oparciu o dane statystyczne: GUS, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie, Urzędu Miasta Lubartów - Wydziału Spraw Obywatelskich i

Urzędu Stanu Cywilnego, Wydziału Oświaty, Kultury i Sportu, Wydziału Finansowego oraz Powiatowego Urzędu Pracy w Lubartowie.

Corocznie liczba mieszkańców miasta maleje, na co wskazują dane liczbowe, określające stan ludności miasta oraz strukturę wiekową lubartowian. Największy odsetek lubartowian stanowią osoby w wieku produkcyjnym (K-18-59, M-18-64), a najmniejszy w wieku 0-17 lat.

(UWAGA: dane demograficzne dotyczące roku 2017 zostały automatycznie zasilone danymi statystycznymi GUS, w których uwzględniono mieszkańców miasta przebywających w Lubartowie na pobyt czasowy. Dane te różnią się od rzeczywistych danych podawanych przez Wydział Spraw Obywatelskich UM Lubartów. Faktyczny stan mieszkańców miasta - wraz z pobytem czasowym - zamieszczono w kolumnie pn.: Rok po ocenie, z uwagi na brak możliwości modyfikacji danych w kolumnie pn.: Rok oceny).

W roku 2017 można zaobserwować zmniejszenie się liczby bezrobotnych mieszkańców miasta, w tym, liczby osób długotrwale bezrobotnych. Wzrosła natomiast liczba osób z uprawnieniami do zasiłku - o 25 w 2017 roku w stosunku do roku poprzedniego.

Dane dotyczące infrastruktury społecznej zawierają zasoby mieszkań komunalnych oraz socjalnych miasta i związany z tym proces ubiegania się o taki rodzaj lokali przez mieszkańców Lubartowa. Zasilone dane wskazują na spadek liczby wniosków złożonych na mieszkania komunalne i jednocześnie mniejszą, w stosunku do roku ubiegłego, liczbę osób ubiegających się o mieszkania socjalne.

W obrębie infrastruktury edukacyjnej, wskazano głównie placówki oświatowe – przedszkola, utworzone i finansowane przez miasto, ale także prywatne. W zasobach gminy wyszczególniono jeden oddział żłobkowy z liczbą 25 miejsc, który umiejscowiony jest w Przedszkolu Miejskim Nr 4. W ub.r. nie było przypadku nieprzyjęcia dziecka zarówno do oddziału żłobkowego, jak i do przedszkola.

Uzupełniając wiersz *światlice i kluby dla dzieci i młodzieży* - pkt 25, wskazano placówki dzienne prowadzące przyszkolne i pozaszkolne światlice dla dzieci tj. przy Szkołach Podstawowych nr 1, 3 i 4, oraz Światlicę Środowiskową dla Dzieci z Rodzin Dysfunkcyjnych działającą przy MOPS w Lubartowie.

W infrastrukturze Klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów (pkt 28), uwzględniono:

1. Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Lubartowie;
2. Klub Złotego Wieku w Lubartowie;
3. Uniwersytet Trzeciego Wieku w Lubartowie;
4. Klub Seniora i Osoby Niepełnosprawnej AGE.

DANE O SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ i SPOŁECZNEJ
(stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	PROGNOZA*		
	Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
MIESZKAŃCY (w osobach)						
Ogółem	1	22 369	22 220	22 166	21 801	21 801

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	PROGNOZA*	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
KOBIETY						
Ogółem	2	11 734	11 658	11 644	11 550	11 550
Wiek 0-17	3	1 973	1 977	1 963	1 895	1 895
Wiek 18-59	4	6 706	6 517	6 444	6 556	6 556
Wiek 60 lat i więcej	5	3 055	3 164	3 237	3 099	3 099
MĘCZYŹNI						
Ogółem	6	10 635	10 562	10 522	10 251	10 251
Wiek 0-17	7	1 974	1 960	1 970	1 953	1 953
Wiek 18-64	8	7 359	7 188	7 101	6 953	6 953
Wiek 65 lat i więcej	9	1 302	1 414	1 451	1 345	1 345
RYNEK PRACY						
Bezrobotni ogółem	10	1 212	1 078	974	974	974
Bezrobotni długotrwale ogółem	11	723	684	611	611	611
Bezrobotni ogółem z prawem do zasiłku	12	138	115	140	140	140
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA						
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	13	232	191	216	216	216
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	14	18	15	8	9	9
w tym z wiersza 13: Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	15	48	37	55	55	55
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	16	42	30	18	22	22
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	17	1	1	1	2	2
Liczba żłobków (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	18	1	1	1	1	1
Liczba opiekunów dziennych do dzieci	19	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w żłobkach (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	20	25	25	25	25	25
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w żłobku (żłobek, klub dziecięcy, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	21	0	0	0	0	0
Powody nie przyznania miejsca w żłobku						
Liczba przedszkoli (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)	22	11	12	12	12	12
Liczba miejsc w przedszkolach (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)	23	965	1 101	1 046	1 100	1 100
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w przedszkolu wg złożonych wniosków	24	0	0	0	0	0
Powody nie przyznania miejsca w przedszkolu						
Liczba świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży - ogółem	25	5	5	4	4	4
Z tego: (wiersze "Przyszkolne" i "Pozaszkolne")						
Przyszkolne	26	3	3	3	3	3
Pozaszkolne	27	2	2	1	1	1
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	28	4	4	4	4	4
Liczba hospicjów	29	1	1	1	1	1

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	PROGNOZA*	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	30	X	X	X	X	X

* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny".

3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Informacje ujęte w rozdziale 3 obejmują klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie. Wskazują one na osoby i rodziny, którym udzielono pomocy oraz wsparcia; określają liczbowo zakres powodów ubiegania się o pomoc społeczną; przedstawiają wybrane kategorie świadczeniobiorców oraz uzupełniają dane w zakresie liczby i rodzaju pobieranych świadczeń z pomocy społecznej. Przedstawione dane wskazują na spadek w 2017 r. (w stosunku do roku poprzedniego o 45 os.), liczby osób i rodzin, którym udzielono pomocy i wsparcia, przy jednoczesnym spadku osób i rodzin, którym przyznano świadczenie. Wynika to z sytuacji, w której rodziny zgłaszające się po pomoc, wymagają szerszego spektrum wsparcia dla całej rodziny, głównie w formie pracy socjalnej. Jednocześnie liczba osób długotrwale korzystających z pomocy społecznej w 2017 r. zmniejszyła się o 84 os. w stosunku do 2016 roku. Najliczniejszą grupę klientów w 2017 r. stanowiły osoby w wieku produkcyjnym, zaś najmniej liczną - w wieku poprodukcyjnym.

W 2017 r. najczęstszymi powodami ubiegania się o wsparcie ośrodka pomocy społecznej było: ubóstwo – 306 (54,16% rodzin obejmowanych pomocą społeczną); bezrobocie – 275 rodzin (48,67%); długotrwała choroba – 248 rodzin (43,89%); niepełnosprawność – 241 rodzin (42,65%); bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 90 rodzin (15,93%); przemoc w rodzinie – 85 rodzin (15,04%); alkoholizm – 85 rodzin (15,04%).

Z pomocy korzystały również rodziny, w których występowały: potrzeba ochrony macierzyństwa – 22 rodziny (3,89%); bezdomność – 11 rodzin (1,95%); trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego – 10 rodzin (1,77%); narkomania – 1 rodzina (0,18%); zdarzenie losowe – 1 rodzina (0,18%) oraz sieroctwo – 1 rodzina (0,18%).

Ustawowym obowiązkiem ośrodków pomocy społecznej jest wykonywanie pracy socjalnej rozumianej jako działalność ułatwiająca jednostkom, grupom, środowiskom adaptację w zmieniających się warunkach życia poprzez organizowanie dostępu do całego systemu usług, umożliwiających w ostatecznym efekcie samodzielność życiową i godne uczestnictwo w życiu społecznym. Głównym realizatorem pracy socjalnej jest pracownik socjalny, który już przy pierwszej wizycie, podczas przeprowadzania wywiadu środowiskowego analizuje wraz z klientem jego sytuację, zastanawia się nad możliwościami rozwiązywania występujących problemów, udziela porad, motywuje do zmiany zachowań, które pomogłyby mu w dalszym życiu. Niejednokrotnie przeprowadza pierwsze mediacje w sytuacjach konfliktowych. Ponadto, podejmuje szereg działań zmierzających do zapewnienia godziwych warunków mieszkaniowych, poprawy stanu zdrowia klienta, zapewnienia opieki osobom starszym i niepełnosprawnym, poprawy funkcjonowania

rodziny, osób zaburzonych psychicznie, z problemem alkoholowym; działa na rzecz rozwiązywania problemu bezrobocia, zapewnienia/uzyskania niezbędnych środków materialnych osób znajdujących się w niedostatku. W roku 2017 zostało zdiagnozowanych 565 środowisk, w których przeprowadzono 2.234 wywiady środowiskowych, w tym dla innych jednostek 121 wywiadów. Pracę socjalną prowadzono z 1.096 osobami. W 2017 roku pracownicy socjalni podejmowali pracę ukierunkowaną na rozwiązywanie wskazanych niżej problemów:

- **bezdomności** – pracą socjalną objęto 11 osób; Podejmowane działania dotyczyły: monitorowania pustostanów i miejsc, w których mogły przebywać osoby bezdomne; podejmowania działań interwencyjnych w miejscu pobytu bezdomnych (wsparcie socjalne, medyczne, zabezpieczenie przed chłodem); udzielenia wsparcia w rozwiązywaniu problemów życiowych, w tym, skomplikowanych sytuacji rodzinnych i mieszkaniowych; nawiązania kontaktu z rodzinami podopiecznych w celu ustalenia możliwości pomocy; motywowania do zmiany postawy i trybu życia, zadbania o swój wizerunek, podjęcia leczenia odwykowego przez osoby uzależnione od alkoholu; przedstawienia propozycji umieszczenia w placówkach oferujących całodobowe usługi socjalne (zawarto w tym celu kontrakty socjalne z dwiema osobami bezdomnymi); motywowania klientów do zmiany postawy i trybu życia; skierowania do schroniska; pomocy finansowej na zabezpieczenie niezbędnych potrzeb, w tym pomocy w dokonaniu zakupu niezbędnej odzieży, współpracy z placówkami służby zdrowia; pomocy w załatwianiu spraw urzędowych; rozeznania sytuacji osób bezdomnych w związku z zagrożeniem wynikającym z negatywnych skutków zimy; współpracy z instytucjami, organizacjami i innymi jednostkami;
- **bezrobocia** – pracą socjalną objęto 275 osób; Podejmowane działania dotyczyły: pomocy w pozyskiwaniu informacji o aktualnych ofertach pracy w PUP, motywowania do podejmowania pracy; wskazywania możliwości podnoszenia kwalifikacji poprzez szkolenia zawodowe, kursy; poradnictwa dotyczącego sposobu poszukiwania pracy; kierowania do udziału w dostępnych szkoleniach, kursach, korzystania z pomocy doradcy zawodowego; podejmowania pracy socjalnej w oparciu o kontrakt socjalny;
- **niepełnosprawności** – pracą socjalną objęto 241 osób; Podejmowane działania dotyczyły: pomocy w ustaleniu uprawnień do świadczeń z zabezpieczenia społecznego, w tym rentowego; poradnictwa w zakresie uzyskania dostępu do świadczeń zdrowotnych, pomocy w uzyskaniu dostępu do pomocy środowiskowej; rozmów wspierających na temat stanu zdrowia; objęcia chorego wsparciem psychologicznym; współpracy ze służbą zdrowia, lekarzami rodzinnymi, specjalistami, pielęgniarkami; informowania o przysługujących uprawnieniach np. przy likwidacji barier architektonicznych, komunikacyjnych, technicznych; informowania i zachęcanie do udziału w projektach realizowanych na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym, w turnusach rehabilitacyjnych oraz możliwości zatrudnienia; wsparcia na wyjazd integracyjny na Litwę

w ramach spartakiady sportowej; pomocy finansowej w dofinansowaniu kosztów zakupu lekarstw, wyjazdów rehabilitacyjnych, turnusów sanatoryjnych;

- **długotrwałej lub ciężkiej choroby** – pracą socjalną objęto 248 osób; Podejmowane działania dotyczyły: pomocy finansowej na częściowe lub całkowite pokrycie kosztów leczenia; wskazania możliwości uzyskania pomocy medycznej poprzez prowadzenie rozmów o charakterze informacyjnym i doradczym; współpracy ze służbą zdrowia w zorganizowaniu pomocy medycznej (zamawianie wizyt lekarskich dla osób samotnych, wzywanie pogotowia ratunkowego, wspólne wizyty pracownika socjalnego z lekarzem u chorych podopiecznych); motywowania do systematycznego leczenia, w tym, odwykowego; organizowania usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, w tym, specjalistycznych usług opiekuńczych; wskazywania placówek sprawujących opiekę nad osobami przewlekle chorymi; udzielania wsparcia emocjonalnego osobie chorej oraz członkom rodziny; organizowania pomocy w uzyskaniu prawa do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych; prowadzenia edukacji w zakresie profilaktyki i higieny zdrowia psychicznego;
- **potrzeby ochrony macierzyństwa** – pracą socjalną objęto 22 rodziny; Podejmowane działania dotyczyły: motywowania do systematycznego kontrolowania rozwoju małego dziecka, przestrzegania wizyt i zaleceń lekarskich; wsparcia finansowego na zakup odzieży dziecięcej, artykułów higienicznych i środków do pielęgnacji dziecka; pomocy w zabezpieczeniu podstawowych potrzeb rodzin wychowujących dzieci; przekazywania informacji o warunkach uzyskania świadczeń rodzinnych i wychowawczych, w tym, pomocy po urodzeniu dziecka; wsparcia pedagoga, psychologa w przypadku problemów wychowawczych występujących w rodzinie; informowania o programach wspierających rodziny, o dostępnej pomocy finansowej, rzeczowej i instytucjonalnej;
- **przemocy** – pracą socjalną objęto 85 środowisk rodzinnych; Podejmowane działania dotyczyły: realizacji indywidualnych planów pomocy ustalanych w ramach procedury „Niebieskie Karty” i pracy w grupach roboczych, do których pracownicy socjalni zostali oddelegowani; monitorowania sytuacji socjalno-bytowej osób dotkniętych problemem przemocy; wzmacniania świadomości praw osobistych osób dotkniętych przemocą, monitorowania ich sytuacji bytowej, rodzinnej, organizowania wsparcia wielopoziomowego; nawiązania współpracy z policją, kuratorami sądowymi; wskazania poszkodowanym członkom rodziny możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy w ramach pracy Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego oraz Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Lubartowie;
- **bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych** – pracą socjalną objęto 90 rodzin; Podejmowane działania dotyczyły: rozwijania umiejętności opiekuńczo-wychowawczych poprzez wskazanie i umożliwienie uzyskania wsparcia ze strony specjalistów (pedagoga i psychologa) zatrudnionych w Zespole Poradnictwa Specjalistycznego; tworzenia warunków sprzyjających prawidłowemu

funkcjonowaniu rodziny, utrzymywania więzi i pozytywnych relacji rodzinnych; współpracy z kuratorami rodzinnymi; monitorowania sytuacji socjalno-bytowej, zdrowotnej, opiekuńczej, wychowawczej rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym; pomocy w rozwiązywaniu konfliktów w rodzinie i środowisku sąsiedzkim, budowania sieci wsparcia społecznego, edukacji np. racjonalnego gospodarowania środkami finansowymi, stosowania właściwych metod wychowawczych, sposobu spędzania wolnego czasu; edukacji zdrowotnej prowadzonej zarówno w stosunku do dzieci jak i osób dorosłych m.in. w zakresie uzależnień od alkoholu; wsparcia finansowego w formie świadczeń pieniężnych i rzeczowych przeznaczonych na pokrycie kosztów posiłków dla dzieci w szkołach i przedszkolach; mobilizowania do wykorzystania uprawnień z zakresu świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych; wskazywania możliwości uczestniczenia dzieci w zajęciach prowadzonych w świetlicach środowiskowych i innych placówkach rozwijających zainteresowania dzieci; ukierunkowania działań na poprawę warunków mieszkaniowych, pomocy w wyposażeniu lokali mieszkalnych, pomocy w nabyciu uprawnień do świadczeń w formie dodatku mieszkaniowego i energetycznego; wnioskowania o przyznanie asystenta rodziny dla 5 rodzin; podejmowano działania interwencyjne w celu poprawy funkcjonowania rodzin; wnioskowano do sądu o wgląd w sytuację jednej rodziny;

- **trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego** – pracą socjalną objęto 10 osób; Podejmowane działania dotyczyły: wsparcia w zakresie nabycia uprawnień do świadczeń społecznych oraz z funduszu postpenitencjarnego; motywowania do nabycia statusu osoby bezrobotnej i udziału w szkoleniach zawodowych; utrzymania abstynencji alkoholowej i podejmowania leczenia odwykowego; udzielenia pomocy w nabyciu uprawnień do świadczeń z pomocy społecznej; poradnictwa socjalnego i psychologicznego; pomocy w integracji ze środowiskiem, edukowania w zakresie przestrzegania przepisów prawa i zasad współżycia społecznego eliminujących prawdopodobieństwo powrotu do zakładu karnego; poprawy relacji rodzinnych;
- **alkoholizmu** - pracą socjalną objęto 65 osób; Podejmowane działania dotyczyły: wnioskowania do MKRPA o objęcie leczeniem odwykowym (12 os.); motywowania do podjęcia działań w celu rozwiązania problemu uzależnienia od alkoholu m.in. do uczestnictwa w grupach wsparcia; współdziałania z instytucjami wspierającymi osoby uzależnione; monitorowania przebiegu leczenia; wsparcia psychologicznego; udostępnienia informacji o placówkach leczniczych i terapeutycznych; zaspokajania potrzeb bytowych osób i rodzin dotkniętych problemem uzależnienia, ze szczególnym uwzględnieniem pomocy rzeczowej w formie: bonów, żywności, posiłków, zakupu opału, pokrycia należności za wynajem lokalu, monitorowania właściwego wykorzystania przyznanej pomocy;
- **narkomanii** – pracą socjalną objęto 1 osobę; Podejmowane działania dotyczyły: rozmów mobilizujących do pracy nad sobą, poprawy funkcjonowania w środowisku; podjęcia działań w celu ustalenia stopnia

niepełnosprawności; zabezpieczenia niezbędnych potrzeb bytowych w ramach pomocy społecznej;

- **zdarzenia losowego** – pracą socjalną objęto 1 osobę; Podejmowane działania dotyczyły: udzielenia wsparcia finansowego oraz pomocy w usunięciu gruzu z powodu zawalenia się budynku gospodarczego i ogrodzenia.

W efekcie prowadzonej pracy socjalnej z osobami i rodzinami, udało się:

- skierować **43 osoby** do udziału w szkoleniach w celu podniesienia kwalifikacji lub przekwalifikowania zawodowego, doskonalenia posiadanych umiejętności, a następnie odbycia stażu w zakresie zdobytych umiejętności w ramach realizowanych projektów;
- **66 osobom** w trakcie korzystania z pomocy społecznej podjąć pracę na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia, pracy dorywczej, sezonowej;
- usamodzielnic się **79 osobom** w wyniku: podjęcia pracy zarobkowej, założenie działalności gospodarczej, nabycia uprawnień do świadczeń z zabezpieczenia społecznego i innych – osoby te nie zwracały się już o pomoc do ośrodka pomocy społecznej.

W celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej, pracownicy socjalni zawierali kontrakt socjalny, który miał zwiększyć efektywność prowadzonej pracy socjalnej. W ub. r. w oparciu o kontrakt była prowadzona praca socjalna z 33 osobami.

W 2017 r. realizowano 5 projektów socjalnych, w ramach których wsparciem objęto 320 osób. Projekty dotyczyły akcji zbiórki artykułów spożywczych i przemysłowych i przekazaniu ich najuboższym rodzinom w mieście – w okresie przedświątecznym; wsparcia i aktywizacji społecznej osób starszych – klientów ops oraz integracji rodzin z dziećmi – objętych wsparciem ośrodka pomocy społecznej.

Jedną z form pomocy udzielanej mieszkańcom miasta są usługi, świadczone dla osób wymagających wsparcia ze względu na wiek, chorobę czy niepełnosprawność.

Obejmują one:

- **usługi opiekuńcze** jako pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza pielęgnację oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem. W 2017 r. usługami opiekuńczymi objęto 69 osób;
- **specjalistyczne usługi opiekuńcze**, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi, dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności. Zakres tych usług obejmuje: uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia; pielęgnację – jako wspieranie procesu leczenia; rehabilitację fizyczną i usprawnienie zaburzonych funkcji organizmu; pomoc mieszkaniową; w wyjątkowych sytuacjach zapewnienie dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi dostępu do

zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych. W 2017 r. specjalistycznymi usługami opiekuńczymi objętych było 18 osób, w tym, specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 14 osób.

Łącznie pomocą w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w 2017 r. objęto 85 osób, o 9 mniej w stosunku do roku 2016.

Klienci ops korzystają również z poradnictwa specjalistycznego. W strukturze MOPS działa Zespół Poradnictwa Specjalistycznego, w którym w 2017 r. zatrudniony był psycholog i specjalista pracy z rodziną. Pracownicy Zespołu świadczyli porady i udzielali wsparcia osobom i rodzinom, które miały trudności w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych. Z pomocy merytorycznej specjalistów korzystają również pracownicy socjalni.

W 2017 r. w ramach:

- **poradnictwa psychologicznego** : odbywały się konsultacje indywidualne z klientami MOPS; prowadzono poradnictwo w zakresie problemów wychowawczych, uzależnienia, współuzależnienia, a także problemów osobowościowych. Psycholog wraz z pracownikiem socjalnym uczestniczył w spotkaniach w miejscu zamieszkania osób wymagających wsparcia psychologicznego. Przeprowadzono konsultacje z pracownikami socjalnymi, podczas których udzielono merytorycznej pomocy w pracy z klientami ośrodka pomocy. Prowadzone były systematyczne spotkania o charakterze terapeutycznym; psycholog uczestniczył w posiedzeniach grup roboczych w ramach procedury „Niebieskie Karty”;
- **poradnictwa rodzinnego** : udzielano porad i wsparcia, podejmowano działania na rzecz osób i rodzin przeżywających trudności związane z pokonaniem życiowych kryzysów, w tym również w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Prowadzono indywidualne rozmowy, w wyniku których dokonywana była diagnoza klientów dotycząca ich pozycji i relacji w rodzinie. Wskazywano odpowiednie przesłanki budowania systemów trwałych więzi rodzinnych, postaw prawidłowej komunikacji skonfliktowanych stron i możliwości przewycięzania codziennych problemów. Łącznie w 2017 r. wsparciem w formie poradnictwa specjalistycznego objęto 126 rodzin, w których były 393 osoby.

DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA
(w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2015	Rok 2016		
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA				
Liczba osób	1	1 160	1 141	1 096
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
Liczba osób	2	787	732	584	584
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	469	458	374	374
Wiek 0-17	4	223	183	129	129
Wiek produkcyjny *	5	450	420	342	342
Wiek poprodukcyjny **	6	114	129	113	113
Liczba rodzin	7	553	544	449	449
Liczba osób w rodzinach	8	1 188	1 076	853	853
w tym: KOBIETY (z wierszy 2-6)					
Ogółem	9	443	402	311	311
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	272	262	201	201
Wiek 0-17	11	109	81	58	58
Wiek 18-59	12	244	214	162	162
Wiek 60 lat i więcej	13	90	107	91	91
w tym: MĘŻCZYŹNI (z wierszy 2-6)					
Ogółem	14	344	330	273	273
W tym: osoby długotrwale korzystające	15	197	196	173	173
Wiek 0-17	16	114	102	71	71
Wiek 18-64	17	206	206	180	180
Wiek 65 lat i więcej	18	24	22	22	22
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE					
Liczba osób ogółem	19	487	461	390	390
Liczba rodzin	20	481	452	378	378
Liczba osób w rodzinach	21	1 062	911	723	723
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE NIEPIENIĘŻNE					
Liczba osób ogółem	22	358	322	245	245
Liczba rodzin	23	253	236	186	186
Liczba osób w rodzinach	24	695	591	441	441
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY					
Liczba osób ogółem	25	575	568	477	477
Liczba rodzin	26	553	544	449	449
Liczba osób w rodzinach	27	1 188	1 076	853	853
POWODY UDZIELENIA POMOCY I WSPARCIA					
UBÓSTWO					
Liczba rodzin	28	324	361	306	306
Liczba osób w rodzinach	29	735	756	596	596
BEZROBOCIE					
Liczba rodzin	30	336	323	275	275
Liczba osób w rodzinach	31	842	747	623	623
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ					
Liczba rodzin	32	259	249	241	241
Liczba osób w rodzinach	33	448	402	371	371

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2015	Rok 2016			
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA					
Liczba rodzin	34	327	324	248	248
Liczba osób w rodzinach	35	617	540	378	378
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUNTCZO-WYCHOWAWCZYCH					
Liczba rodzin	36	139	125	90	90
Liczba osób w rodzinach	37	487	412	298	298
ALKOHOLIZM					
Liczba rodzin	38	68	67	65	65
Liczba osób w rodzinach	39	112	95	86	86
NARKOMANIA					
Liczba rodzin	40	3	2	1	1
Liczba osób w rodzinach	41	3	2	1	1
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA					
Liczba rodzin	42	62	62	22	22
W TYM: WIELODZIELNOŚĆ					
Liczba rodzin	43	41	39	10	10
BEZDOMNOŚĆ					
Liczba rodzin	44	10	14	11	11
Liczba osób w rodzinach	45	10	14	11	11
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO					
Liczba rodzin	46	15	12	10	10
Liczba osób w rodzinach	47	19	12	16	16
ZDARZENIA LOSOWE					
Liczba rodzin	48	1	2	1	1
Liczba osób w rodzinach	49	1	2	1	1
KŁĘSKI ŻYWIŁOWE I EKOLOGICZNE					
Liczba osób	50	0	0	0	0
SIEROCTWO					
Liczba rodzin	51	2	1	1	1
Liczba osób w rodzinach	52	2	3	3	3
PRZEMOC W RODZINIE					
Liczba rodzin	53	68	71	85	85
Liczba osób w rodzinach	54	218	192	262	262
OCHRONA OFIAR HANDLU LUDŹMI					
Liczba rodzin	55	0	0	0	0
USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ					
USŁUGI OPIEKUNCZE OGÓLEM					
Liczba osób	56	68	82	73	73
Liczba świadczeń	57	29 726	34 217	26 986	26 986
Kwota świadczeń w złotych	58	260 134	317 194	448 221	448 221
W TYM: SPECJALISTYCZNE (wiersze 59 - 61)					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
Liczba osób	59	5	6	5	5
Liczba świadczeń	60	2 488	4 796	4 036	4 036
Kwota świadczeń w złotych	61	24 249	49 090	71 841	71 841
SPECJALISTYCZNE USŁUGI DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI					
Liczba osób	62	15	13	14	14
Liczba świadczeń	63	18 646	19 112	14 166	14 166
Kwota świadczeń w złotych	64	237 550	243 487	269 154	269 154
PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE					
Liczba rodzin	65	96	131	126	126
Liczba osób w rodzinach	66	298	220	393	393
PRACA SOCJALNA					
Liczba rodzin	67	637	619	565	565
Liczba osób w rodzinach	68	1 364	1 232	1 096	1 096
INTERWENCJA KRYZYSOWA					
Liczba rodzin	69	2	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	70	5	0	0	0
KONTRAKT SOCJALNY					
Liczba zawartych kontraktów socjalnych - ogółem	71	20	25	33	33
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym - ogółem	72	20	25	33	33
(z wiersza 71) Liczba zawartych kontraktów socjalnych część A	73	X	X	15	15
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym część A	74	X	X	15	15
(z wiersza 71) Liczba zawartych kontraktów socjalnych część B	75	X	X	18	18
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym część B	76	X	X	18	18
(z wiersza 72) Liczba osób objętych kontraktem socjalnym w Klubie Integracji Społecznej - ogółem	77	0	0	0	0
PROJEKT SOCJALNY					
Liczba realizowanych projektów socjalnych	78	X	X	5	5
Liczba osób objętych projektami socjalnymi	79	X	X	320	320

* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

3.1. GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR

W 2017 r. wsparciem pomocy społecznej objęto 565 rodzin, w których były 1.096 osób, co stanowi 5,03% ogółu mieszkańców Lubartowa.

Pomoc udzielana była w formie:

- **zasiłku stałego** , który przysługuje: pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej tj. 634 zł; pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, tj. 514 zł. W 2017 r. zasiłki stałe otrzymały 73 osoby samotne i 9 osób pozostających w rodzinie;
- **zasiłku okresowego** przysługującego w szczególności, ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego: osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej; rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny. W 2017 r. pomocą w ww. formie objęto 211 osób, w szczególności z powodu: bezrobocia (161 os.), niepełnosprawności (31 os.) i długotrwałej choroby (19 os.).
- **zasiłku celowego** przyznawanego na zaspokojenia niezbędnej potrzeby życiowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw. W 2017 r. z tej formy pomocy skorzystało 349 osób.
- **realizacji programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”** , którego celem było wspieranie samorządów gminnych w realizacji zadania własnego o charakterze obowiązkowym tj. dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom go pozbawionym. Program przewidywał również przyznanie świadczenia pieniężnego (zasiłków celowych) z przeznaczeniem na zakup artykułów żywnościowych. Łącznie tą formą pomocy objęto 616 mieszkańców Lubartowa. Pomocą w formie opłacania kosztów posiłków w przedszkolach, szkołach i DDPS objęto 176 osób, w tym 140 dzieci. Świadczenia pieniężne na zakup żywności otrzymało 269 osób;
- **schronienia** , którego udzielenie następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w schronisku, noclegowni lub innym miejscu do tego przeznaczonym. Ponieważ na terenie miasta Lubartowa nie ma ww. instytucji, osoby bezdomne, które nie miały zapewnionego schronienia (u rodziny, znajomych itp.), były kierowane do schroniska. W 2017 r. MOPS pokrył koszty pobytu w schronisku dla dwóch osób z terenu miasta Lubartowa;
- **kierowania i opłacania pobytu w domu pomocy społecznej** osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w

codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. Osobę kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, po uzyskaniu zgody tej osoby, jej przedstawiciela ustawowego lub na podstawie postanowienia sądu o umieszczeniu bez zgody strony w dps. W 2017 r. MOPS dofinansował lub pokrył koszty pobytu w domach pomocy społecznej 20 osobom.

Analizując rodzaje i wysokość przyznawanych świadczeń z pomocy społecznej, najczęściej udzielaną pieniężną formą pomocy w 2017 r. był zasiłek okresowy. Największe środki finansowe w ramach świadczeń niepieniężnych w 2017 r. wydatkowano na pokrycie pobytu mieszkańców miasta w domach pomocy społecznej.

W zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej rodziny wymagające szczególnego wsparcia z uwagi na problemy opiekuńczo-wychowawcze obejmowane są opieką asystentów rodziny (pkt 61). W 2017 r. pod opieką dwóch asystentów rodziny znajdowały się 18 rodzin z dziećmi.

Gmina corocznie uczestniczy w kosztach związanych z przebywaniem dzieci z terenu miasta w pieczy zastępczej. W 2017 r. opłacano pobyt 12 dzieci w 10 rodzinach zastępczych oraz pobyt jednego dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej (pkt 64).

GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2015	Rok 2016		
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
ZASIŁEK STAŁY				
Liczba osób	1	83	81	81
Liczba świadczeń	2	843	818	828
Kwota świadczeń w złotych	3	389 480	421 353	397 684
W tym: (wiersze 4-6)				
Zasiłek stały dla osób samotnie gospodarujących				
Liczba osób	4	74	72	73
Liczba świadczeń	5	769	730	750
Kwota świadczeń w złotych	6	361 068	391 128	372 684
W tym: (wiersze 7-9)				
Zasiłek stały dla osoby w rodzinie				
Liczba osób	7	9	9	9
Liczba świadczeń	8	74	88	78
Kwota świadczeń w złotych	9	28 412	30 225	25 000
ZASIŁEK OKRESOWY				
Liczba osób	10	279	275	211
Liczba świadczeń	11	1 882	1 756	1 317
Kwota świadczeń w złotych	12	632 296	629 274	452 383
W tym: (wiersze 13-24)				
Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
Liczba osób	13	263	232	161	161
Liczba świadczeń	14	1 756	1 561	1 025	1 025
Kwota świadczeń w złotych	15	592 833	574 183	358 688	358 688
Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby					
Liczba osób	16	19	15	19	19
Liczba świadczeń	17	56	56	72	72
Kwota świadczeń w złotych	18	18 399	15 889	17 555	17 555
Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności					
Liczba osób	19	18	28	31	31
Liczba świadczeń	20	70	138	220	220
Kwota świadczeń w złotych	21	21 064	39 079	76 140	76 140
Zasiłek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego					
Liczba osób	22	0	0	0	0
Liczba świadczeń	23	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	24	0	0	0	0
Zasiłek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b					
Liczba osób	25	0	0	0	0
Liczba świadczeń	26	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	27	0	0	0	0
ZASIŁEK CELOWY OGÓŁEM					
Liczba osób	28	452	413	349	349
Kwota świadczeń w złotych	29	531 453	453 802	429 357	429 357
W tym: ZASIŁEK CELOWY PRYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA"					
Liczba osób	30	374	329	269	269
Liczba świadczeń	31	1 544	1 363	1 194	1 194
Kwota świadczeń w złotych	32	332 908	292 270	275 680	275 680
ZASIŁKI CELOWE PRYZNANE NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2					
Liczba osób	33	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	34	0	0	0	0
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ					
POSIŁEK OGÓŁEM					
Liczba osób	35	280	256	176	176
Liczba świadczeń	36	36 035	28 643	20 216	20 216
Kwota świadczeń w złotych	37	145 367	123 938	86 938	86 938
W TYM: DLA DZIECI					
Liczba osób	38	239	214	140	140
Liczba świadczeń	39	30 409	22 637	15 621	15 621
Kwota świadczeń w złotych	40	102 756	79 958	55 351	55 351
W tym: (z wierszy 35-37) POSIŁEK - świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "Pomoc Państwa w zakresie dożywiania"					
Liczba osób	41	280	256	176	176

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
Liczba świadczeń	42	36 035	28 643	20 216	20 216
Kwota świadczeń w złotych	43	145 367	123 938	86 938	86 938
W TYM: DLA DZIECI (z wierszy 41-43)					
Liczba osób	44	254	214	144	144
Liczba świadczeń	45	30 409	22 637	15 621	15 621
Kwota świadczeń w złotych	46	102 756	79 958	55 351	55 351
SCHRONIENIE					
Liczba osób	47	2	1	2	2
Liczba świadczeń	48	348	332	203	203
Kwota świadczeń w złotych	49	8 178	7 802	7 850	7 850
UBRANIE					
Liczba osób	50	0	0	0	0
Liczba świadczeń	51	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	52	0	0	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU					
Liczba osób	53	2	0	0	0
Liczba świadczeń	54	2	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	55	3 934	0	0	0
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ					
Liczba osób	56	20	18	20	20
Liczba świadczeń	57	214	194	188	188
Kwota świadczeń w złotych	58	472 864	468 887	449 441	449 441
INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY					
INDYWIDUALNY PROGRAM WYCHODZENIA Z BEZDOMNOŚCI					
Liczba osób	59	0	0	0	0
INDYWIDUALNY PROGRAM ZATRUDNIENIA SOCJALNEGO (Centrum Integracji Społecznej)					
Liczba osób	60	0	0	0	0
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA					
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	61	24	23	18	18
Liczba rodzin wspierających	62	0	0	0	1
Liczba asystentów rodziny	63	2	3	3	2
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	64	21 954	19 905	26 473	36 700

4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

Na podstawie Ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. 2017 poz. 1851 z późn. zm.) w punktach 1-2 wskazano świadczenia wychowawcze wypłacane w ramach ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci - realizowane przez Biuro ds. Rodziny i Profilaktyki Uzależnień Urzędu Miasta w Lubartowie.

Poniżej zostały wskazane rodzaje pomocy i świadczeń, które realizowane są przez Wydział Świadczeń Socjalnych przy MOPS w Lubartowie.

W tabelach dotyczących opłacania składek ubezpieczenia zdrowotnego (pkt 32-33), uwzględniono łącznie świadczeniobiorców świadczeń rodzinnych i zasiłku stałego z pomocy społecznej.

INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2015	Rok 2016			
ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE					
Liczba rodzin	1	X	1 486	1 630	1 655
Kwota świadczeń w złotych	2	X	9 095 123	12 342 693	12 642 840
ZASIŁKI RODZINNE I DODATKI DO ZASIŁKÓW RODZINNYCH					
Liczba rodzin	3	801	703	622	619
Kwota świadczeń w złotych	4	1 701 051	2 038 976	1 947 943	1 858 584
JEDNORAZOWY DODATEK Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA (ujmowany w pozycji "Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych")					
Liczba świadczeń	5	73	79	62	80
Kwota świadczeń w złotych	6	73 000	69 977	62 000	80 000
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA					
Liczba świadczeń	7	180	162	174	168
Kwota świadczeń w złotych	8	180 000	162 000	174 000	168 000
ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE					
ŚWIADCZENIE PIEŁĘGNACYJNE					
Liczba świadczeń	9	557	536	596	604
Kwota świadczeń w złotych	10	667 960	691 880	820 256	890 120
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY - Ogółem					
Liczba świadczeń	11	4 144	4 013	3 978	3 972
Kwota świadczeń w złotych	12	634 032	613 989	608 634	607 716
W tym: (od poz. 13 do poz. 20)					
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA NIEPEŁNOSPRAWNEGO DZIECKA					
Liczba świadczeń	13	1 114	996	1 016	1 076
Kwota świadczeń w złotych	14	170 442	152 388	155 448	164 628
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIEKU POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA O ZNACZNYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI					
Liczba świadczeń	15	1 339	1 249	1 259	1 192
Kwota świadczeń w złotych	16	204 867	191 097	192 627	182 376
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIEKU POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA O UMIARKOWANYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI, KTÓRA POWSTAŁA PRZED UKOŃCZENIEM 21 ROKU ŻYCIA					
Liczba świadczeń	17	1 639	1 696	1 643	1 656
Kwota świadczeń w złotych	18	250 767	259 488	251 379	253 368
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA OSOBY, KTÓRA UKOŃCZYŁA 75 LAT					
Liczba świadczeń	19	52	72	60	48
Kwota świadczeń w złotych	20	7 956	11 016	9 180	7 344
SPECJALNY ZASIŁEK OPIEKUŃCZY					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
Liczba świadczeń	21	118	130	122	120
Kwota świadczeń w złotych	22	61 360	66 833	62 516	67 616
ZASIŁEK DLA OPIEKUNA					
Liczba świadczeń	23	102	93	54	24
Kwota świadczeń w złotych	24	52 815	48 360	17 497	12 480
ŚWIADCZENIE Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO					
Liczba osób	25	207	203	197	194
Liczba rodzin	26	170	157	140	137
Kwota świadczeń w złotych	27	1 405 827	1 226 209	1 101 183	1 092 480
DODATKI MIESZKANIOWE					
Liczba gospodarstw domowych	28	266	239	219	161
Kwota świadczeń w złotych	29	358 510	388 187	331 897	278 377
DODATKI ENERGETYCZNE					
Liczba gospodarstw domowych	30	130	131	88	54
Kwota świadczeń w złotych	31	16 438	16 881	9 918	7 967
OPŁACENIE SKŁADKI UBEZPIECZENIA ZDROWOTNEGO					
Liczba osób	32	112	124	120	118
Kwota świadczeń w złotych	33	76 561	83 663	93 306	95 300
OPŁACENIE SKŁADKI UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO					
Liczba osób	34	46	56	57	51
Kwota świadczeń w złotych	35	156 435	182 524	207 011	223 223
ŚWIADCZENIE INTEGRACYJNE (CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ)					
Liczba osób	36	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	37	0	0	0	0
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH					
Liczba osób ogółem	38	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	39	0	0	0	0
STYPENDIA SOCJALNE DLA UCZNIÓW I ZASIŁKI SZKOLNE					
Liczba osób	40	180	165	145	145
Kwota świadczeń w złotych	41	193 930	188 610	165 178	165 178

5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

We wskazanych w ozps zasobach instytucjonalnych uwzględniono 2 ośrodki wsparcia funkcjonujące na terenie miasta tj. Dzienny Dom Pomocy Społecznej oraz Świetlicę Środowiskową dla Dzieci z Rodzin Dysfunkcyjnych, wchodzące w strukturę organizacyjną MOPS w Lubartowie.

Wyodrębniono Klub Integracji Społecznej PO-MOC do KIS, który funkcjonuje w ramach działalności organizacji pożytku publicznego od 2012 roku w strukturze Stowarzyszenia Inicjatyw Lokalnych „SIL” w Lubartowie. KIS w 2013 roku został wpisany w rejestr klubów integracji społecznej, prowadzonych

przez Wojewodę Lubelskiego oraz MPiPS. W 2017 r. wsparciem KIS objęto 20 osób.

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby		
	Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓŁEM						
Liczba placówek	1	2	2	2	2	2
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 2 i 3)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	2	2	2	2	2	2
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	3	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	4	60	60	50	50	50
Liczba osób korzystających	5	97	106	103	103	103
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	0	0	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	7	7	7	7	7
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	9	444 822	360 572	357 205	362 000	362 000
W TYM (z wierszy 1-9):						
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY						
Liczba placówek	10	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 11 i 12)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	11	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	12	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	14	0	0	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	15	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	18	0	0	0	0	0
DZIENNE DOMY POMOCY						
Liczba placówek	19	1	1	1	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 20 i 21)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	20	1	1	1	1	1
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	21	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	22	30	30	30	30	30
Liczba osób korzystających	23	62	71	72	72	72
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	24	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	4	4	4	4	4
Roczny koszt prowadzenia	26	342 566	246 812	257 161	247 000	247 000

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
	Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
i utrzymania placówek (w złotych)					
NOCLEGOWNIE, SCHRONISKA I DOMY DLA OSÓB BEZDOMNYCH					
Liczba placówek	27	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 28 i 29)					
Liczba placówek prowadzonych przez JST	28	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	29	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	30	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	31	0	0	0	0
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	32	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	33	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	34	0	0	0	0
OGRZEWALNIE					
Liczba placówek	35	X	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 36 i 37)					
Liczba placówek prowadzonych przez JST	36	X	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	37	X	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	38	X	0	0	0
Liczba osób korzystających	39	X	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	40	X	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	41	X	0	0	0
KLUBY SAMOPOMOCY					
Liczba placówek	42	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 43 i 44)					
Liczba placówek prowadzonych przez JST	43	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	44	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	45	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	46	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	47	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	48	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	49	0	0	0	0

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY i WSPARCIA (c.d.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
	Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ					
Liczba placówek	1	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 2 i 3)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	2	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	3	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	4	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	5	0	0	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	6	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	0	0	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	9	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	10	0	0	0	0	0
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓŁEM						
Liczba placówek	11	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 12 i 13)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	12	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	13	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	14	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	15	0	0	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	16	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	18	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	19	0	0	0	0	0
OSRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM						
Liczba placówek	20	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 21 i 22)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	21	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	22	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	24	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	0	0	0	0	0
JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA						
Liczba placówek	27	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 28 i 29)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	28	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	29	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba osób korzystających	30	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	31	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	32	0	0	0	0	0
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO						
Liczba placówek	33	1	1	1	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 34 i 35)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	34	1	1	1	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	35	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	36	30	30	20	0	0
Liczba osób korzystających	37	35	35	31	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	38	3	3	3	3	3
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	39	102 256	113 759	0	0	0
PLACÓWKI OPIEKUNICZO-WYCHOWAWCZE OGÓŁEM						
Liczba placówek	40	X	X	X	X	X
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 41 i 42)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	41	X	X	X	X	X
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	42	X	X	X	X	X
Liczba miejsc w placówkach ogółem	43	X	X	X	X	X
Liczba osób korzystających	44	X	X	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	45	X	X	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	46	X	X	X	X	X
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO						
Liczba placówek	47	X	X	X	X	X
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 48 i 49)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	48	X	X	X	X	X
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	49	X	X	X	X	X
Liczba miejsc w placówkach ogółem	50	X	X	X	X	X
Liczba osób korzystających	51	X	X	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	52	X	X	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	53	X	X	X	X	X
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	54	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 55 i 56)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	55	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	56	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	57	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	58	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	59	0	0	0	0	0
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	60	1	1	1	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 61 i 62)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	61	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	62	1	1	1	1	1
Liczba uczestników zajęć	63	20	20	20	20	20
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	64	1	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	65	82 000	82 000	0	0	0
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ						
Liczba placówek	66	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 67 i 68)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	67	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	68	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	69	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	70	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	71	0	0	0	0	0
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ						
Liczba placówek	72	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 73 i 74)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	73	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	74	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	75	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	76	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	77	0	0	0	0	0

INNE INSTYTUCJE POMOCY I WSPARCIA

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie

6. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Kadrę MOPS w Lubartowie stanowią pracownicy MOPS, w tym: Dziennego Domu Pomocy Społecznej i Świetlicy Środowiskowej dla Dzieci z Rodzin Dysfunkcyjnych.

**KADRA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ
(w osobach, stan na 31 grudnia)**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
OGÓŁEM PRACOWNICY JEDNOSTKI						
Liczba ogółem pracowników jednostki pomocy społecznej	1	41	40	42	42	42
KADRA KIEROWNICZA						
Ogółem kadra kierownicza (dyrektor jednostki i jego zastępcy)	2	2	3	3	3	3
W tym: (od poz. 3 do poz. 4)						
Wykształcenie wyższe	3	2	3	3	3	3
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	4	2	3	3	3	3
PRACOWNICY SOCJALNI						
Ogółem	5	13	12	12	12	12
W tym: pracownicy socjalni ogółem zatrudnieni z EFS	6	0	0	0	0	0
W tym: (od poz. 7 do poz. 11)						
Wykształcenie wyższe	7	11	10	10	11	11
Wykształcenie średnie	8	2	2	2	1	1
Specjalizacja 1-ego stopnia w zawodzie	9	2	2	2	2	2
Specjalizacja 2-ego stopnia w zawodzie	10	1	1	1	1	1
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	11	1	1	1	1	1
POZOSTALI PRACOWNICY:						
Ogółem	12	26	25	27	27	27
W tym: (od poz. 13 do poz. 15)						
Wykształcenie wyższe	13	17	16	18	18	18
Wykształcenie średnie	14	2	2	2	2	2
Inne	15	7	7	7	7	7

6.1. Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej

**ZATRUDNIENIE POMOCNICZE W JEDNOSTCE ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ
(w osobach, w ciągu danego roku)**

W osobach

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Wolontariusze	1	0	0	0	0	0
Zatrudnienie subsydiowane (roboty publiczne, prace interwencyjne i inne)	2	0	0	0	0	0
Staże	3	1	2	0	0	0

6.2. Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej

ZESPOŁY PRACY SOCJALNEJ I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W JEDNOSTCE POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, w ciągu danego roku)

W osobach

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba zespołów	1	0	0	0	0	0
Liczba osób ogółem w zespole	2	0	0	0	0	0
W tym z wiersza 2:						
Pracownicy socjalni	3	0	0	0	0	0
Specjaliści zgodnie z art.110 ust.3 ustawy o pomocy społecznej	4	0	0	0	0	0

7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

Środki finansowe na wydatki pomocy społecznej w budżecie MOPS w Lubartowie w 2017 r. zabezpieczyły realizację zadań własnych i zleconych, określonych w ustawie o pomocy społecznej.

Po raz szósty w 2017 roku gmina współfinansowała wynagrodzenia asystentów rodziny oraz współfinansowała pobyt dzieci w rodzinach zastępczych i całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych, w związku z wejściem w życie z dniem 01 stycznia 2012 roku ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Wydatki związane z ponoszeniem kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej są ściśle związane z przepisami określonymi w wyżej cyt. ustawie. Za dziecko umieszczone po raz pierwszy w rodzinie zastępczej gmina ponosi 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, w drugim roku - 30%, w trzecim i kolejnych - 50%.

ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

(zadania własne i zadania zlecone)

W złotych

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
OGÓLEM						
OGÓLEM (działy)	1	X	X	24 445 533	24 869 271	24 869 241
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	X	X	11 208 585	11 580 768	11 580 768
851 - OCHRONA ZDROWIA						
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	33 796	64 000	63 795	74 000	74 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	378 846	436 000	396 360	426 000	426 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	102 256	113 759	100 044	115 000	115 000
852 - POMOC SPOŁECZNA						
85202 - Domy pomocy społecznej	7	472 864	468 886	449 441	469 950	469 950
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	472 864	468 886	449 441	469 950	469 950
85203 - Ośrodki Wsparcia	9	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	0	0	0	0	0
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	11	8 197	10 075	9 581	12 655	12 655
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	8 197	10 075	9 581	12 655	12 655
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	13	76 575	83 664	93 306	95 300	95 300
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	32 815	62 295	93 306	95 300	95 300
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (od roku 2017)	15	X	X	617 483	656 367	656 367
w tym: w budżecie OPS / PCPR	16	X	X	613 909	656 367	656 367
85215 - Dodatki mieszkaniowe	17	401 949	405 068	342 014	363 062	363 062
w tym: w budżecie OPS / PCPR	18	0	219 581	342 014	363 062	363 062
85216 - Zasiłki stałe	19	389 480	421 353	397 684	435 000	435 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	20	389 480	421 353	397 684	435 000	435 000
85218 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	21	X	X	X	X	X
w tym: w budżecie OPS/PCPR	22	X	X	X	X	X
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	23	1 792 945	1 839 317	2 192 236	2 370 556	2 370 556
w tym: w budżecie OPS/PCPR	24	1 792 945	1 839 317	2 192 236	2 370 556	2 370 556
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	25	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	26	0	0	0	0	0
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	27	497 684	560 681	717 424	794 450	794 450
w tym: w budżecie OPS / PCPR	28	0	0	717 375	794 450	794 450
85230 - Pomoc w zakresie żywienia	29	X	X	363 219	396 900	396 900
w tym: w budżecie OPS / PCPR	30	X	X	363 076	396 900	396 900
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	31	8 255	9 935	10 328	10 680	10 680
w tym: w budżecie OPS / PCPR	32	8 255	9 935	10 328	10 680	10 680
W tym (z wiersza 31): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	33	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	0	0	0	0	0
85232 - Centra Integracji Społecznej	35	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	0	0	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	37	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
85295 - Pozostała działalność	39	X	X	13 448	17 367	17 367
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	X	X	8 648	17 367	17 367
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ						
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	41	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	0	0	0	0	0
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	43	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	44	0	0	0	0	0
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	45	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	0	0	0	0	0
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	47	52 279	80 000	275 528	235 778	235 778
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	0	0	0	0	0
854 - Edukacyjna opieka wychowawcza						
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym (od roku 2017)	49	X	X	166 065	227 180	227 180
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	X	X	165 178	227 180	227 180
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	51	X	X	26 302	24 885	24 855
w tym: w budżecie OPS / PCPR	52	X	X	0	0	0
855 - Rodzina						
85501 - Świadczenie wychowawcze	53	X	X	12 543 627	12 642 840	12 642 840
w tym: w budżecie OPS / PCPR	54	X	X	0	0	0
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	55	X	X	5 688 811	5 487 000	5 487 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	56	X	X	5 667 645	5 487 000	5 487 000
85504 - Wspieranie rodziny	57	X	X	52 408	92 601	92 601
w tym: w budżecie OPS / PCPR	58	X	X	52 408	92 601	92 601
85505 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	59	X	X	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	60	X	X	0	0	0
85506 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	61	X	X	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	62	X	X	0	0	0
85507 - Dzienni opiekunowie	63	X	X	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	64	X	X	0	0	0
85508 - Rodziny zastępcze	65	X	X	25 712	36 700	36 700
w tym: w budżecie OPS / PCPR	66	X	X	25 712	36 700	36 700
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	67	X	X	761	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	68	X	X	0	0	0

8. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

W tabeli pn.: Udział w konkursach organizowanych przez MPiPS, wskazano Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2017. Uwzględniono dwóch asystentów rodziny, zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubartowie, których etaty współfinansowane były w ramach cyklicznego konkursu ogłaszanego przez MPiPS.

W części dotyczącej programów osłonowych wyodrębniono wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, w ramach którego najubożsi mieszkańcy miasta mieli zapewniony posiłek lub otrzymywali świadczenia pieniężne na zakup żywności.

**AKTYWNOŚĆ PROJEKTOWO-KONKURSOWA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ
(w całym okresie sprawozdawczym)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2015	Rok 2016		
PROJEKTY WSPÓLFINANSOWANE z EFS				
Liczba projektów	1	0	0	0
Ogółem liczba osób objętych projektami	2	0	0	0
Łączna kwota środków EFS	3	0	0	0
W tym:				
UDZIAŁ W KONKURSACH OGŁASZANYCH PRZEZ MRPiPS				
Liczba konkursów	4	1	1	1
Ogółem liczba osób objętych projektami	5	2	2	2
W tym:				
UDZIAŁ W PROGRAMACH OSŁONOWYCH (nie wymienione wyżej)				
Liczba programów	6	1	1	1
Ogółem liczba osób objętych projektami	7	654	585	480
W tym:				

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zleczone w obszarze pomocy i wsparcia

W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi w obszarze pomocy społecznej, w 2017 r. zlecano realizację usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, wg procedur określonych w ustawie o pomocy społecznej oraz ustawie o pożytku publicznym i o wolontariacie.

W 2017 r. Gmina Miasto Lubartów ogłosiła również 4 otwarte konkursy ofert, obejmujące zadania o charakterze pożytku publicznego. Obszary, na które zostały ogłoszone otwarte konkursy ofert i na które udzielono dotacji z budżetu miasta to:

- kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
- rewitalizacja społeczna i kulturalna Rynku II;
- nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie;
- działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym.

WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI - ZADANIA ZLECONE W OBSZARZE POMOCY I WSPARCIA

(w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
Liczba organizacji pozarządowych z którymi współpracuje OPS/PCPR	1	2	2	1	1
ZLECENIA W TRYBIE DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	2	1	1	1	1
Liczba zleceń / umów	3	1	1	1	1
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	4	498 948	576 383	745 636	794 450
ZLECENIA W TRYBIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	5	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	6	0	0	0	0
WYBRANE USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ					
Usługi opiekuńcze					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	7	1	1	1	1
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	8	235 885	282 342	392 968	469 021
Specjalistyczne usługi opiekuńcze					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	9	1	1	1	1
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	10	263 063	294 041	352 668	325 429
Prowadzenie placówki pomocy społecznej					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	11	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	12	0	0	0	0

10. Wskaźniki oceny zasobów pomocy społecznej

10.1. KADRA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH

Wskaźnik wykształcenia pracowników socjalnych - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 potrzeby	2019 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających wyższe wykształcenie	1	12	10	11	10	10	11	11
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	14	12	13	12	12	12	12
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	86	83	85	83	83	92	92
Dynamika (%)	4	X	97	102	98	100	111	100

Wskaźnik profesjonalizacji kadry - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 potrzeby	2019 potrzeby
liczba osób pełniących funkcje kierownicze i pracowników socjalnych posiadających specjalizację z organizacji pomocy społecznej	1	3	3	3	4	4	4	4
liczba pozostałych osób zatrudnionych posiadających specjalizację z organizacji pomocy społecznej *	2	4	4	4	4	3	3	3
liczba wszystkich zatrudnionych osób	3	41	40	41	40	42	42	42
Wartość wskaźnika w1+w2 / w3 x 100% (%)	4	17	18	17	20	17	17	17
Dynamika (%)	5	X	106	94	118	85	100	100

* nie ujęci w wierszu 1

Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych I - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 potrzeby	2019 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających specjalizację I st. w zawodzie	1	2	2	2	2	2	2	2
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	14	12	13	12	12	12	12
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	14	17	15	17	17	17	17
Dynamika (%)	4	X	121	88	113	100	100	100

Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych II - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 potrzeby	2019 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających specjalizację II st. w zawodzie	1	1	1	1	1	1	1	1
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	14	12	13	12	12	12	12
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	7	8	8	8	8	8	8
Dynamika (%)	4	X	114	100	100	100	100	100

Wskaźnik wolontariatu - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 potrzeby	2019 potrzeby
liczba wolontariuszy	1	0	0	0	0	0	0	0
liczba wszystkich pracowników	2	44	41	42	42	42	42	42
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0	0

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej I - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 potrzeby / prognoza	2019 potrzeby / prognoza
liczba pracowników socjalnych	1	14	12	13	12	12	12	12
liczba mieszkańców	2	22 543	22 543	22 369	22 220	22 166	21 801	21 801
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 2000	3	1,24	1,06	1,16	1,08	1,08	1,10	1,10
Dynamika (%)	4	X	85	109	93	100	102	100

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej II - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 potrzeby / prognoza	2019 potrzeby / prognoza
liczba pracowników socjalnych	1	14	12	13	12	12	12	12
liczba rodzin (w tym osób samotnie gospodarujących) objętych pracą socjalną	2	651	653	637	619	565	565	565
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 50	3	1,08	0,92	1,02	0,97	1,06	1,06	1,06
Dynamika (%)	4	X	85	111	95	109	100	100

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej V

Warunki				2015	2016	2017 (rok oceny)
1 na 2 tys.	min. 3	1 na 50 rodzin		Minimalna liczba pracowników socjalnych potrzebnych do spełnienia warunku	Minimalna liczba pracowników socjalnych potrzebnych do spełnienia warunku	Minimalna liczba pracowników socjalnych potrzebnych do spełnienia warunku
				1	2	3
X	X		1	0	0	0
	X	X	2	0	1	0
Ogółem			3	0	0	0

10.2. KOSZTY

Wskaźnik wydatków na utrzymanie jednostki - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza	2019 prognoza
Całkowity roczny koszt prowadzenia i utrzymania jednostki w zł	1	1 547 684	1 701 616	1 792 945	1 839 317	2 192 236	2 370 556	2 370 556
Wydatki na realizację zadań pomocy i integracji społecznej ogółem w zł bez względu na źródło finansowania OGÓŁEM z tablicy 7	2	4 393 942	4 446 804	4 451 935	5 003 199	11 208 585	11 580 768	11 580 768
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	35	38	40	37	20	20	20
Dynamika (%)	4	X	109	105	93	54	100	100

10.3. OSOBY I RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY I WSPARCIA

Wskaźnik deprivacji lokalnej - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób w rodzinach, którym decyzją przyznano świadczenie	1	1 360	1 229	1 188	1 076	853	853
liczba mieszkańców	2	22 543	22 543	22 369	22 220	22 166	21 801
Wartość wskaźnika liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie na każde 1000 mieszkańców w1 / w2 x 1000	3	60,33	54,52	53,11	48,42	38,48	39,13
Dynamika (%)	4	X	90	97	91	79	102

Wskaźnik długotrwale korzystających z pomocy - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób długotrwale korzystających ze świadczeń	1	539	468	469	458	374	374
liczba osób, którym przyznano świadczenie	2	904	818	787	732	584	584
Wartość wskaźnika procentowy udział osób długotrwale korzystających ze świadczeń w ogólnej liczbie świadczeniobiorców	3	60	57	60	63	64	64

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
w1 / w2 x 100%							
Dynamika (%)	4	X	95	105	105	102	100

Wskaźnik pomocy pieniężnej - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób, którym przyznano świadczenie pieniężne	1	537	508	487	461	390	390
liczba osób, którym przyznano świadczenie OGÓŁEM	2	904	818	787	732	584	584
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	59	62	62	63	67	67
Dynamika (%)	4	X	105	100	102	106	100

Wskaźnik pomocy niepieniężnej - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób, którym przyznano świadczenie niepieniężne	1	417	362	358	322	245	245
liczba osób, którym przyznano świadczenie OGÓŁEM	2	904	818	787	732	584	584
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	46	44	45	44	42	42
Dynamika (%)	4	X	96	102	98	95	100

10.4. POWODY PRYZNANIA POMOCY

Struktura rodzin, którym przyznano pomoc według powodów przyznania pomocy - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
Ubóstwo (%)	1	62	67	59	66	68	68
Bezrobocie (%)	2	60	67	61	59	61	61
Niepełnosprawność (%)	3	45	48	47	46	54	54
Długotrwała lub ciężka choroba (%)	4	55	46	59	60	55	55
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gosp. domowego (%)	5	23	24	25	23	20	20
Alkoholizm (%)	6	12	16	12	12	14	14
Narkomania (%)	7	1	1	1	0	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa (%)	8	11	11	11	11	5	5

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
Przemoc w rodzinie (%)	9	8	11	12	13	19	19

Wskaźnik pomocy z powodu bezdomności - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób objęta indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności	1	0	0	0	0	0	0
liczba rodzin, którym udzielono pomocy z powodu bezdomności	2	18	18	10	14	11	11
liczba rodzin, którym przyznano świadczenie	3	620	560	553	544	449	449
Wartość wskaźnika w2 / w3 x 100% (%)	4	3	3	2	3	2	2
Dynamika (%)	5	X	100	67	150	67	100

10.5. POMOC W FORMIE ŚWIADCZEŃ

Wskaźnik zasiłku stałego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
średnia wysokość zasiłku stałego dla osób samotnie gospodarujących w zł	1	447	460	470	536	497	497
częstotliwość w miesiącach	2	11	10	10	10	10	10
średnia wysokość zasiłku stałego dla osoby w rodzinie w zł	3	343	358	384	343	321	321
częstotliwość w miesiącach	4	7	8	8	10	9	9

Wskaźnik zasiłku okresowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
średnia wysokość zasiłku okresowego w zł	1	338	334	336	358	343	343
częstotliwość w miesiącach	2	7	7	7	6	6	6
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu bezrobocia w zł	3	342	338	338	368	350	350
częstotliwość w miesiącach	4	7	7	7	7	6	6
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu długotrwałej choroby w zł	5	344	337	329	284	244	244
częstotliwość w miesiącach	6	3	4	3	4	4	4
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu niepełnosprawności w zł	7	244	278	301	283	346	346

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
częstotliwość w miesiącach	8	3	4	4	5	7	7
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu możliwości utrzymania uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego w zł	9	0	0	0	0	0	0
częstotliwość w miesiącach	10	0	0	0	0	0	0

Wskaźnik zasiłku celowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
średnia wysokość zasiłku celowego na osobę w roku w zł	1	1 132	1 244	1 176	1 099	1 230	1 230

10.6. POMOC W FORMIE USŁUG

Wskaźnik korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych realizowanych w ramach zadań własnych - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób objęta pomocą w formie usług opiekuńczych w wieku poprodukcyjnym*	1	10	50	53	77	64	64
Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym*	2	2 750	3 845	4 357	4 578	4 688	4 444
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	1	1	2	1	1
Dynamika (%)	4	X	0	100	200	50	100

* wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

Wskaźnik kontraktu socjalnego - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób objętych kontraktem socjalnym	1	43	29	20	25	33	33
liczba osób, którym przyznano świadczenie	2	904	818	787	732	584	584
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	5	4	3	3	6	6
Dynamika (%)	4	X	80	75	100	200	100

Wskaźnik reintegracji społeczno-zawodowej - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób z indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego i osób z kontraktem socjalnym w KIS	1	0	0	0	0	0	0
liczba osób długotrwale bezrobotnych	2	859	820	723	684	611	611

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

10.7. POMOC INSTYTUCJONALNA

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w domach pomocy społecznej - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób umieszczonych w domu pomocy społecznej	1	0	0	0	0	0	0
liczba osób oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej	2	0	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w środowiskowych domach samopomocy - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób umieszczonych w środowiskowych domach samopomocy	1	0	0	0	0	0	0
liczba osób oczekujących na umieszczenie w środowiskowym domu samopomocy	2	0	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w mieszkaniach chronionych - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	3 progr
liczba osób umieszczonych w mieszkaniu chronionym	1	0	0	0	0	0	0
liczba osób oczekujących na umieszczenie w mieszkaniu chronionym	2	0	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

10.8. ODMOWY POMOCY I WSPARCIA (tylko w zakresie zagadnień związanych z pomocą społeczną)

Wskaźnik odmów - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba decyzji odmownych	1	12	9	8	51	80	0
liczba decyzji przyznających zasilek / usługę	2	4 914	4 589	4 398	3 825	3 428	3 428
Wartość wskaźnika w1/(w1+w2) x 100% (%)	3	0	0	0	1	2	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	200	0

Wskaźnik odmów z powodu nie spełnienia kryterium dochodowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba decyzji odmownych z powodu nie spełnienia kryterium dochodowego	1	2	6	5	2	6	0
liczba decyzji odmownych	2	12	9	8	51	80	0
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	17	67	63	4	8	0
Dynamika (%)	4	X	394	94	6	200	0

Wskaźnik odmów z powodu braku środków - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba decyzji odmownych z powodu braku środków	1	0	0	0	0	0	0
liczba decyzji odmownych	2	12	9	8	51	80	0
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

10.9. BUDŻET POLITYKI SPOŁECZNEJ

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (działy) - gmina

Wyszczególnienie		2015		2016		2017		2018 Potrzeby		2019 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	1	X	X	X	X	24 445 533	100	24 869 271	100	24 869 241	100
851 - OCHRONA ZDROWIA	2	412 642	X	500 000	X	460 155	2	500 000	2	500 000	2
852 - POMOC SPOŁECZNA	3	X	X	X	X	5 206 164	21	5 622 287	23	5 622 287	23
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	4	X	X	X	X	275 528	1	235 778	1	235 778	1
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	5	238 928	X	188 610	X	192 367	1	252 065	1	252 035	1
855 - RODZINA	6	X	X	X	X	18 311 319	75	18 259 141	73	18 259 141	73

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (rozdział) - gmina

Wyszczególnienie		2015		2016		2017		2018 Potrzeby		2019 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	1	X	X	X	X	24 445 533	100,00	24 869 271	100,00	24 869 241	100,00
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	2	33 796	X	64 000	X	63 795	0,26	74 000	0,30	74 000	0,30
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	3	378 846	X	436 000	X	396 360	1,62	426 000	1,71	426 000	1,71
85202 - Domy pomocy społecznej	4	472 864	X	468 886	X	449 441	1,84	469 950	1,89	469 950	1,89
85203 - Ośrodki Wsparcia	5	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	6	8 197	X	10 075	X	9 581	0,04	12 655	0,05	12 655	0,05
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	7	76 575	X	83 664	X	93 306	0,38	95 300	0,38	95 300	0,38
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (od roku 2017)	8	X	X	X	X	617 483	2,53	656 367	2,64	656 367	2,64
85215 - Dodatki mieszkaniowe	9	401 949	X	405 068	X	342 014	1,40	363 062	1,46	363 062	1,46
85216 - Zasiłki stałe	10	389 480	X	421 353	X	397 684	1,63	435 000	1,75	435 000	1,75
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	11	1 792 945	X	1 839 317	X	2 192 236	8,97	2 370 556	9,53	2 370 556	9,53
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	12	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	13	497 684	X	560 681	X	717 424	2,93	794 450	3,19	794 450	3,19
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	14	X	X	X	X	363 219	1,49	396 900	1,60	396 900	1,60
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	15	8 255	X	9 935	X	10 328	0,04	10 680	0,04	10 680	0,04
85232 - Centra Integracji Społecznej	16	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	17	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85295 - Pozostała działalność W tym: - klub integracji społecznej, - warsztat terapii zajęciowej, - prace społecznie użyteczne	18	X	X	X	X	13 448	0,06	17 367	0,07	17 367	0,07
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	19	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	20	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	21	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	22	52 279	X	80 000	X	275 528	1,13	235 778	0,95	235 778	0,95
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym (od roku 2017)	23	X	X	X	X	166 065	0,68	227 180	0,91	227 180	0,91
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	24	X	X	X	X	26 302	0,11	24 885	0,10	24 855	0,10
85501 - Świadczenie wychowawcze	25	X	X	X	X	12 543 627	51,31	12 642 840	50,84	12 642 840	50,84
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	26	X	X	X	X	5 688 811	23,27	5 487 000	22,06	5 487 000	22,06
85504 - Wspieranie rodziny	27	X	X	X	X	52 408	0,21	92 601	0,37	92 601	0,37

Wyszczególnienie		2015		2016		2017		2018 Potrzeby		2019 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
85505 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	28	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85506 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	29	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85507 - Dzienni opiekunowie	30	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85508 - Rodziny zastępcze	31	X	X	X	X	25 712	0,11	36 700	0,15	36 700	0,15
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	32	X	X	X	X	761	0,00	0	0,00	0	0,00

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (działy) - w budżecie OPS/PCPR - gmina

Wyszczególnienie		2015		2016		2017		2018 Potrzeby		2019 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	1	X	X	X	X	11 208 585	100	11 580 768	100	11 580 768	100
851 - OCHRONA ZDROWIA	2	102 256	X	113 759	X	100 044	1	115 000	1	115 000	1
852 - POMOC SPOŁECZNA	3	X	X	X	X	5 197 598	46	5 622 287	49	5 622 287	49
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	4	X	X	X	X	0	0	0	0	0	0
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	5	193 930	X	188 610	X	165 178	1	227 180	2	227 180	2
855 - RODZINA	6	X	X	X	X	5 745 765	51	5 616 301	49	5 616 301	49

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej - w budżecie OPS/PCPR (rozdziały) - gmina

Wyszczególnienie		2015		2016		2017		2018 Potrzeby		2019 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	1	X	X	X	X	11 208 585	100,00	11 580 768	100,00	11 580 768	100,00
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	2	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	3	102 256	X	113 759	X	100 044	0,89	115 000	0,99	115 000	0,99
85202 - Domy pomocy społecznej	4	472 864	X	468 886	X	449 441	4,01	469 950	4,06	469 950	4,06
85203 - Ośrodki Wsparcia	5	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	6	8 197	X	10 075	X	9 581	0,09	12 655	0,11	12 655	0,11
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	7	32 815	X	62 295	X	93 306	0,83	95 300	0,82	95 300	0,82
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (od roku 2017)	8	X	X	X	X	613 909	5,48	656 367	5,67	656 367	5,67
85215 - Dodatki mieszkaniowe	9	0	X	219 581	X	342 014	3,05	363 062	3,14	363 062	3,14
85216 - Zasiłki stałe	10	389 480	X	421 353	X	397 684	3,55	435 000	3,76	435 000	3,76

Wyszczególnienie		2015		2016		2017		2018 Potrzeby		2019 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	11	1 792 945	X	1 839 317	X	2 192 236	19,56	2 370 556	20,47	2 370 556	20,47
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	12	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	13	0	X	0	X	717 375	6,40	794 450	6,86	794 450	6,86
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	14	X	X	X	X	363 076	3,24	396 900	3,43	396 900	3,43
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	15	8 255	X	9 935	X	10 328	0,09	10 680	0,09	10 680	0,09
85232 - Centra Integracji Społecznej	16	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	17	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85295 - Pozostała działalność W tym: - klub integracji społecznej, - warsztat terapii zajęciowej, - prace społecznie użyteczne	18	X	X	X	X	8 648	0,08	17 367	0,15	17 367	0,15
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	19	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	20	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	21	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	22	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym (od roku 2017)	23	X	X	X	X	165 178	1,47	227 180	1,96	227 180	1,96
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	24	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85501 - Świadczenie wychowawcze	25	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	26	X	X	X	X	5 667 645	50,57	5 487 000	47,38	5 487 000	47,38
85504 - Wspieranie rodziny	27	X	X	X	X	52 408	0,47	92 601	0,80	92 601	0,80
85505 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	28	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85506 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	29	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85507 - Dzienni opiekunowie	30	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85508 - Rodziny zastępcze	31	X	X	X	X	25 712	0,23	36 700	0,32	36 700	0,32
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	32	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00

* procentowy udział w wydatkach ogółem

11. Wnioski końcowe

Analizując ocenę zasobów pomocy społecznej pod kątem istniejących problemów i potrzeb należy pamiętać, iż sukces w realizacji zadań w dużej mierze zależy od decyzji podejmowanych przez podmioty polityki społecznej usytuowane zarówno na szczeblu lokalnym, jak i ponadlokalnym. Mając na względzie analizę zasobów pomocy społecznej Gminy Miasto Lubartów przy planowaniu budżetu na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, warto zwrócić uwagę na następujące kwestie:

1. **Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin ubogich.** Ubóstwo stanowi główne wyzwanie dla ośrodka pomocy społecznej z uwagi na największą liczbę klientów z tym problemem. Warunkuje to konieczność dokładnego rozeznania potrzeb najuboższych rodzin w Lubartowie i udzielenia im właściwej pomocy, a tym samym, zabezpieczenia odpowiednich środków finansowych w budżecie miasta.
2. **Wzrost nakładów na usługi opiekuńcze.** Ciągły proces starzenia się społeczeństwa w Lubartowie warunkuje konieczność zapewnienia opieki osobom starszym, niepełnosprawnym, długotrwale chorym, które są jej pozbawione ze strony rodziny, lub gdy rodzina sama nie jest w stanie zapewnić jej w wymaganym zakresie. Zauważalne jest stale duże zapotrzebowanie w zakresie usług i opieki nad osobami, zwłaszcza starszymi, wymagającymi, wielogodzinnej opieki w miejscu zamieszkania. Wiąże się to z corocznym wzrostem nakładów finansowych przeznaczonych na ten cel i koniecznością zabezpieczenia ich w budżecie miasta.
3. **Rozwój i wprowadzanie nowych form aktywizacji osób powyżej 60 roku życia w formie klubów seniora.** Z danych demograficznych wynika, że stale rośnie grupa mieszkańców Lubartowa, którzy ukończyli 60 rok życia. Zwiększający się odsetek grupy mieszkańców w wieku poprodukcyjnym może wskazywać na potrzebę angażowania coraz większych dochodów gminy na zapewnienie odpowiednich warunków życia osobom w starszym wieku, ukierunkowane głównie na aktywizację w obszarze kulturowym. Konieczne staje się zaplanowanie różnorodnych form aktywizacji dla tych osób, zgodnych z ich zainteresowaniami, głównie w formie utworzenia klubu seniora, który ułatwiłby integrację i aktywizację środowiska seniorów.
4. **Zapewnienie całodobowej opieki w domach pomocy społecznej.** Analizując obszar potrzeb w zakresie pomocy osobom starszym i długotrwale chorym lub niepełnosprawnym, zauważa się stałą konieczność zabezpieczenia środków finansowych w budżecie miasta na pokrycie (w całości lub części) kosztów pobytu mieszkańców Lubartowa w domach pomocy społecznej, poza ich dotychczasowym miejscem zamieszkania. Odpłatność gminy za pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej sukcesywnie wzrasta, nie tylko z powodu większej liczby osób umieszczonych, ale przede wszystkim z powodu wzrostu miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca. Koszty zapewnienia opieki w ww. formie stanowią znaczne, stałe i długotrwale zobowiązanie dla budżetu miasta.
5. **Rozwój poradnictwa specjalistycznego.** Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności: psychologiczne i rodzinne jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubartowie ww. poradnictwo funkcjonuje w ramach Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i opiera się głównie na wsparciu rodzinnym i psychologicznym. Istnieje duże zapotrzebowanie na poradnictwo prawne, które obecnie jest świadczone tylko osobom doznającym przemocy w

rodzinie i poszerzenia jego dotychczasowego zakresu o porady prawne świadczone wszystkim klientom ops, wymagającym takiego wsparcia.

6. **Działania na rzecz przeciwdziałania przemocy.** Formularz oceny zasobów pomocy społecznej nie uwzględnia działań podejmowanych przez Zespół Interdyscyplinarny, który w Lubartowie funkcjonuje od 2011 r. Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy między innymi weryfikacja procedury „Niebieskie Karty” i tworzenie grup roboczych w celu rozwiązywania problemów związanych z występowaniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. W Lubartowie odnotowuje się stały wzrost ilości zakładanych Niebieskich Kart, co może świadczyć o większej świadomości społecznej dotyczącej zjawiska przemocy w rodzinie. W związku z tym należy zabezpieczyć stosowne środki na działania na rzecz przeciwdziałania przemocy, w tym obsługi procedury „Niebieskie Karty”.
7. **Realizacja zadań w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej.** Rodzinom z dziećmi przeżywającymi trudności opiekuńczo-wychowawcze należy zapewnić kompleksową, specjalistyczną pomoc. Związane jest to z zabezpieczeniem środków finansowych na zatrudnienie asystenta rodziny, który zgodnie z przepisami może pracować maksymalnie z 15 rodzinami. Praca asystenta daje szansę pozostawienia dziecka w środowisku rodzinnym, jednakże w skrajnych przypadkach konieczne jest zapewnienie środków na współfinansowanie kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej.
8. **Utrzymanie zasobów kadrowych tutejszego Ośrodka na poziomie zabezpieczającym realizację wszystkich zadań określonych w obszarze pomocy i polityki społecznej.** Szereg zróżnicowanych problemów, uniemożliwiających rodzinom poprawne funkcjonowanie w środowisku, wymaga właściwego zdiagnozowania i podjęcia wielu działań przez pracowników ośrodka pomocy społecznej. Do realizacji tych zadań potrzebna jest odpowiednio wykwalifikowana kadra i przede wszystkim odpowiednia liczba zatrudnionych pracowników, tak aby rzetelnie i kompleksowo udzielać pomocy potrzebującym. Konieczne jest w związku z tym zabezpieczenie środków finansowych w budżecie gminy na dalsze zatrudnianie obecnej liczby pracowników. Ważnym elementem dla podniesienia rangi Ośrodka jest podnoszenie przez kadre kwalifikacji zawodowych poprzez uczestnictwo w szkoleniach, warsztatach, wizytach studyjnych, konferencjach, a to warunkuje zabezpieczenie w budżecie gminy środków finansowych na ten cel.

Analizując posiadane zasoby pomocy społecznej pod kątem faktycznych potrzeb i problemów społecznych, biorąc jednocześnie pod uwagę możliwości ekonomiczne Gminy Miasto Lubartów należy stwierdzić, że pozostają one na poziomie gwarantującym zaspokojenie podstawowych, a więc najważniejszych potrzeb życiowych klientów. Jednocześnie wymiar występujących problemów społecznych ukazuje konieczność stopniowego zwiększania nakładów i środków na realizację niektórych zadań w obszarze pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i pieczy zastępczej, a także dalszy

rozwój działań ukierunkowanych na przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym, które mogą występować w przyszłości.